

“การมุ่งสู่ความทันสมัยภายในปี ๒๐๓๐” ของกองทัพประชาชนเวียดนาม

ในโอกาสรำลึกครบรอบ ๗๖ ปี วันก่อตั้งกองทัพประชาชนเวียดนาม (Vietnam People's Army: VPA) เมื่อ ๒๒ ธ.ค.๖๓ รัฐบาลเวียดนามได้แถลงถึงความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนผ่านกองทัพสู่ความทันสมัย ภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามว่า “เวียดนามจะสร้างสรรค์กองทัพตามแบบแผน ชาวนิยม และทันสมัยภายในปี ๒๐๓๐ เพื่อตอบสนองความต้องการปกป้องปิตุภูมิในสภาวะการณ์ใหม่ท่ามกลางความผันผวนต่าง ๆ และฉลองครบรอบการก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามครบ ๑๐๐ ปี” ซึ่งถือเป็นการเคลื่อนไหวเชิงนโยบายที่สำคัญในการเร่งให้กองทัพต้องวางรากฐานด้านดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ การพึ่งตนเองด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และการแสวงประโยชน์จากการดำเนินนโยบายต่างประเทศรอบทิศทาง ฯลฯ เพื่อการบรรลุเป้าหมายสู่ความทันสมัยภายในปี ๒๐๓๐ โดยสมบูรณ์

★ เส้นทางสู่ความทันสมัยของกองทัพประชาชนเวียดนาม

เอกสารปกขาวด้านกลาโหมของเวียดนาม (Vietnam National Defence White Paper 2019) ซึ่งเป็นเอกสารฉบับล่าสุดที่ได้รับการเผยแพร่เมื่อวันที่ ๒๕ พ.ย.๖๒ ได้ระบุถึงเป้าหมาย “การมุ่งสู่ความทันสมัย” ว่า “เวียดนามสนับสนุนการสร้างกองทัพประชาชนเวียดนาม ที่เป็นดั่งการปฏิวัติที่มีความต่อเนื่อง มีทักษะสูง และพัฒนาสู่ความทันสมัยอย่างค่อยเป็นค่อยไป” ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่เวียดนามได้กำหนดเป้าหมายและประกาศอย่างเป็นทางการต่อสาธารณะใน การที่จะเป็นกองทัพที่ทันสมัยโดยสมบูรณ์ ด้วยการมุ่งเน้นการวิจัย และการพัฒนาเทคโนโลยีทางการทหารสมัยใหม่ในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ควบคู่ไปกับการสร้างความเชี่ยวชาญให้บุคลากรในกองทัพในการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและยุทธโศปกรณ์ที่ทันสมัยผ่านแนวคิด “เชิงรุก สร้างสรรค์ พึ่งตนเอง และยืดหยุ่น”

นอกจากนี้ การมุ่งสู่ความทันสมัยของกองทัพประชาชนเวียดนาม ยังได้รับปัจจัยสนับสนุนจาก ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ สู่ปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (National Strategy on the 4th Industrial Revolution Toward the Year 2030) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับใหม่ที่ประกาศ เมื่อ ๓๑ ธ.ค.๖๓ เพื่อยกระดับเวียดนามให้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ และมุ่งพัฒนาประเทศสู่อนาคตในปี ๒๕๗๓ อย่างเป็นทางการ โดยมียุทธศาสตร์ย่อย ได้แก่ (๑) พัฒนาสถาบันเพื่อส่งเสริมเทคโนโลยีใหม่ (๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สร้างและใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่

(Infrastructure & Big Data) (๓) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (๔) สร้างรัฐบาลดิจิทัล (๕) พัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถด้านนวัตกรรมของประเทศ (๖) การลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และ (๗) การขยายความร่วมมือระหว่างประเทศและบูรณาการงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้ได้ระบุตัวชี้วัดเป้าหมายกลุ่มแรกเป็นอันดับการแข่งขันของประเทศ เช่น การอยู่ใน ๔๐ อันดับแรกในด้านนวัตกรรมระดับโลก (Global Innovation Index) เป็นต้น

ต่อมา เมื่อ ๑๗ มี.ค.๖๔ รัฐบาลเวียดนามได้ประกาศ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการวิจัยและพัฒนาและการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (National Strategy On R&D and Application of Artificial Intelligence) ที่มีเป้าหมายสู่ปี ๒๐๓๐ ได้แก่ การเป็น ๑ ใน ๔ ประเทศชั้นนำในอาเซียน และ ๕๐ ประเทศชั้นนำในการวิจัย การพัฒนา และการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าวระบุให้ กระทรวงกลาโหมเวียดนาม ดำเนินการใน ๒ ประการ ได้แก่ (๑) สร้างศูนย์ระดับชาติสำหรับการจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่และมีประสิทธิภาพการประมวลผลสูง ที่รวมถึงการประมวลแบบ Cloud และ Fog และ (๒) พัฒนาการใช้งาน AI ในการทหารและความมั่นคง เพื่อสร้างความฉลาดและทันสมัยของอาวุธยุทธโศปกรณ์ การพัฒนาแผนปฏิบัติการ ระบบป้องกันภัยแห่งชาติ การรับมือและตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อสงครามไซเบอร์ ชีวภาพ และเคมี ตลอดจนปฏิบัติการกู้ภัย การป้องกันภัยพิบัติและการตอบสนองต่ออุบัติเหตุและโรคระบาด

...เวียดนาม มีความมุ่งมั่น ในการสร้างกองทัพประชาชนเวียดนาม ให้ “ความทันสมัย” ทั้งในด้านกำลังพล องค์กร และยุทธโศปกรณ์ ไม่หยุดการปรับปรุงทักษะ:ทางทหาร ความรู้ทางการเมือง และการปฏิบัติงาน การใช้อยุทธศิลป์ รูปแบบของสงคราม อาวุธ และยุทธโศปกรณ์ ทางเทคนิค และการสนับสนุน...

Vietnam National Defence White Paper 2019

🇹🇵 บทวิเคราะห์

จากความมุ่งมั่นเชิงนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลเวียดนามในการเปลี่ยนผ่านกองทัพประชาชนเวียดนามไปสู่ความทันสมัยนั้น คาดว่า กองทัพประชาชนเวียดนาม จะสามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ เนื่องจากมีปัจจัยสู่ความสำเร็จ ดังนี้

๑) กองทัพประชาชนเวียดนาม ได้เร่งวางรากฐานด้านดิจิทัลและ AI เนื่องจากกองทัพต้องรับหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ และมีประสิทธิภาพการประมวลผลสูง และการพัฒนาการใช้งาน AI ในการทหารและความมั่นคง ตามยุทธศาสตร์ AI ฉบับใหม่ ทำให้กองทัพประชาชนเวียดนามได้เร่งวางรากฐานด้านดิจิทัลและ AI เช่น จากการลงนามในความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ AI และการเปลี่ยนแปลงไปสู่ดิจิทัล ระหว่างรัฐบาลเวียดนามและรัฐบาลรัสเซีย ในการประชุม The Committee for External Relations of St. Petersburg เมื่อ ๒๘ เม.ย.๖๔ ที่ผ่านมา

๒) กองทัพประชาชนเวียดนาม ได้มีความพยายามในการพึ่งตนเองด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ อันจะเห็นได้จากงานจัดแสดงยุทโธปกรณ์ทางทหารของเวียดนามได้มีการเปิดเผยให้เห็นการจำลองอากาศยานไร้คนขับ (UAVs) “The single-engine twin-boom” ที่จะเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นในการลาดตระเวนให้กับกองทัพประชาชนเวียดนามเป็นครั้งแรก โดยกองทัพคาดหวังว่าการจำลองครั้งนี้จะพัฒนาระบบควบคุมการบินทางอากาศสู่ระบบควบคุมภาคพื้นดินมากขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่พิพาทในทะเลจีนใต้^๑ ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเป็นส่วนหนึ่งในการขยายขีดความสามารถทางเทคโนโลยีทางทหาร เพื่อการพึ่งตนเองด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้กว้างขึ้น

๓) กองทัพประชาชนเวียดนาม ได้แสวงประโยชน์จากการดำเนินนโยบายต่างประเทศรอบทิศทาง (Omni-Directional) กองทัพประชาชนเวียดนามได้มีความพยายามดำเนินความสัมพันธ์แบบรอบทิศทาง เพื่อประโยชน์ต่อการมุ่งสู่ความทันสมัยของกองทัพให้ได้มากที่สุด เช่น การได้รับการถ่ายโอนเรือ Hamilton-class cutters ของหน่วยยามฝั่งสหรัฐฯ ที่ปลดประจำการแล้ว ๒ ลำ ซึ่งจะกลายเป็นเรือยามฝั่งที่ใหญ่ที่สุดของเวียดนาม เรือลาดตระเวน Metal Shark อากาศยานไร้คนขับ Scan Eagle เครื่องบินฝึกบิน Beechcraft T-6^๒ และในโอกาสเยือนกรุงฮานอย ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจีนเมื่อ ๒๗ เม.ย.๖๔ นายกรัฐมนตรีเวียดนามได้ให้การต้อนรับและย้ำว่า “เวียดนามยึดมั่นในหลักการจีนเดียวอย่างหนักแน่น โดยจะเฝ้าระวังและขัดขวางแผนการใดก็ตามที่มุ่งทำลายความสัมพันธ์เวียดนามและจีน และไม่มีวันที่จะต่อต้านจีนดังเช่นประเทศอื่น” ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์กับมหาอำนาจอย่างรอบด้าน^๓

นอกจากนี้ เวียดนามอาจได้รับประโยชน์ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลจากโครงการหุ้นส่วน Build Back Better World (B3W)^๔

ซึ่งการประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ ๗ ประเทศ (G7) เมื่อ ๑๑-๑๓ มิ.ย.๖๔ ระบุถึงการสนองต่อความจำเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศรายได้น้อยและปานกลางทั่วโลก โดยมุ่งเน้นใน ๔ ด้าน ได้แก่ สภาพอากาศ สาธารณสุข ความเสมอภาคทางเพศ และเทคโนโลยี และดิจิทัล ซึ่งเวียดนามอาจได้ประโยชน์จากโครงการดังกล่าว

ข้อเสนอต่อกองทัพ

จะเห็นได้ว่า กองทัพนาพาประเทศได้มีความพยายามในการเร่งพัฒนาเพื่อไปสู่กองทัพสมัยใหม่มากขึ้น เนื่องจากในอนาคตความมั่นคงทางทหารจะถูกเชื่อมโยงในทุก ๆ มิติ รวมถึงมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ดังนั้นกองทัพไทยจึงควรเตรียมความพร้อม เพื่อพัฒนาไปสู่กองทัพที่ทันสมัย ให้ทัดเทียมกับกองทัพของประเทศอื่น สิ่งที่กองทัพไทยควรเตรียมการก็คือ

๑) กองทัพควรเตรียมความพร้อมให้กำลังพลมีขีดความสามารถในการใช้และพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการปฏิบัติการในพื้นที่ที่มีความหลากหลายและคลุมเครือ เช่น มิติทางไซเบอร์ (Cyber) และ มิติทางอวกาศ (Space Domain) เป็นต้น

๒) กองทัพควรแสวงหาความร่วมมือกับภาคเอกชน ในลักษณะ “Military-civil Fusion-style innovation” เพื่อขยายความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พร้อมทั้งควรมีการกำหนดเงื่อนไขการจัดซื้อยุทโธปกรณ์ที่จะเอื้อให้เกิดกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีในรูปแบบการชดเชยทางยุทธพาณิชย์ (Offset Policy for Defence Trade) ซึ่งเป็นการพ่วงการจำหน่ายและการถ่ายทอดเทคโนโลยี

๓) กองทัพควรมีนโยบายในการสนับสนุนการสร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) ในลักษณะ “การปฏิบัติการด้านดิจิทัล (Digital Operations)” ที่ประกอบด้วย AI Cloud ระบบบัญชาการ ควบคุม และการสื่อสาร (C3) และความปลอดภัยไซเบอร์ เป็นต้น^๕

ข้อมูลอ้างอิง

1. <https://vovworld.vn/th-TH/ข่าวเด่น/กองทัพประชาชนเวียดนามมุ่งพัฒนามาตามแบบแผนและทันสมัย-934077.vov>
2. Vietnam National Defence White Paper 2019, p.95
3. <https://www.iseas.edu.sg/articles-commentaries/iseas-perspective/2021-96-why-is-vietnams-military-modernisation-slowng-by-nguyen-the-phuong/>
4. <http://news.chinhphu.vn/Home/National-strategy-for-4th-Industrial-Revolution/20211/42762.vgp>
5. <http://news.chinhphu.vn/Home/National-Strategy-On-RD-and-Application-of-Artificial-Intelligence/20213/43226.vgp>
6. <https://en.vietnamplus.vn/vietnam-russia-promote-ai-cooperation/200802.vnp>
7. ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์. Track II Monitor “นอกเหนือจากการพัฒนาหน่วยลาดตระเวนเวียดนามกำลังพัฒนาอากาศยานไร้คนขับอยู่หรือไม่”
8. <https://fulcrum.sg/us-vietnam-military-relations-marking-time-in-chinas-shadow/>
9. https://www.xinhua.com/po/196710_20210427
10. <https://vovworld.vn/th-TH/วิเคราะห์สถานการณ์/ข้อคิดริเริ่มเพื่อสร้างโลกที่ดีกว่าขึ้นมาใหม่-เพื่อให้คำประกาศกลายเป็นปฏิบัติการ-1000018.vov>
11. ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์. เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เรื่องปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) กับจุดเปลี่ยนของสงครามในอนาคต

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา SSC Focus กรุณาส่งข้อคิดเห็นของท่านมายัง คณะผู้จัดทำ (ศศย. สปท.) T/F : ๐ ๒๒๓๕ ๕๗๑๕ - ๑๖

๑. ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม/เห็นว่าควรศึกษาเพิ่มเติม

การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี การทหาร พลังงาน/สิ่งแวดล้อม

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....